

Scenario A Tytsjerksteradiel III

by Futureconsult

Met een schok werd Wouke Depla wakker. Shit!, de wekker wees al 8.24 uur. Over ruim een half uur had ze haar eerste afspraak op het Wijk Control Center Tytsjerksteradiel III. Als wijkmeester kon ze het zich natuurlijk niet permitteren te laat te komen. Dat zou op haar collega Diederik Lyclama van Tytsjerksteradiel II een slechte indruk maken.

Leuk was het niet, deze race tegen de klok, maar gelukkig was ze dankzij haar snelle Outskirt-Bicycle toch nog op aardig op tijd. Om 9.01 uur accepteerde de digitale balie haar irisscan, zodat ze meteen kon doorlopen naar haar werkkamer.

Diederik Lyclama had net zijn jas opgehangen in de garderobe. Hij zag er monter uit. Als hij nou maar niet weer over de aanleg van die gezamenlijke ondergrondse parkeergarage ging zeuren, want daar waren ze in Tytsjerksteradiel III nog niet uit.

Terwijl ze hun kopje koffie roerden en Diederik opschepte over de positieve resultaten van de laatste Veiligheidsscan in Tytsjerksteradiel II, dwaalden Woukes gedachten af naar haar aantreden als wijkmeester, in het vroege voorjaar van 2008. Ze woonde toen net een jaartje in Tytsjerksteradiel III. De overstap was voor haar als Utrechtse niet gemakkelijk geweest. Je kon wel merken dat de Tytsjerksteradielers zich afvroegen wat zij als dochter van een bekend

PvdA-minister hier eigenlijk had te zoeken. Maar toen ze in juli op de jaarlijkse wijkbarbeque verscheen en liet doorschemeren dat ze best wat voor de wijk wilde doen, brak het ijs. Daarna was het snel gegaan. Na een half jaar stond ze tweede op de lijst voor *Tytsjerksteradiel Futura* en nog een jaar later kozen de wijkbewoners van Tytsjerksteradiel III haar tot wijkmeester. Een functie die haar veel voldoening gaf, vooral omdat ze een flinke vinger in de pap had bij het realiseren van Grote Projecten. Nou ja, groot op de schaal van Tytsjerksteradiel dan.

Haar vader had destijds in het kabinet geijverd voor de instelling van het Wijkfonds. Na veel politiek gedoe was besloten bij wijze van experiment veertig wijken in Nederland een autonome status met verregaande bevoegdheden te geven. Zij kregen elke maand een fors bedrag uit het Gemeentefonds. De wijken konden dat geld naar eigen goeddunken besteden. Rijks- en provinciale pottenkijkers waren er niet meer. Wel controleerde de Wijkrekenkamer jaarlijks de boeken. Een team wetenschappers zou het wijkexperiment, dat een looptijd had van vijf jaar, nauwkeurig analyseren. Daarna zou het worden geëvalueerd.

Aanvankelijk beslisten de gekozen wijkraden nog over de bestemming van het budget, een beetje zoals de gemeenteraden dat rond 2003 ook nog deden. Woukes partij, *Tytsjerksteradiel Futura*, had zich echter sterk gemaakt voor de invoering van het *Digitale Wijk Prik- en Beslisbord*. Een vorm van directe democratie die veel bijval had gekregen. Zelfs de sceptici moesten na een tijdje toegeven dat het een aantrekkelijke manier van werken was, die veel nieuwe energie en betrokkenheid losmaakte. Eindelijk konden de wijkbewoners hun invloed direct doen gelden. Op het *Digitale Wijk Prik- en Beslisbord* konden ze zelf aangeven wat er met het geld moest gebeuren. Eerst werden op buurtniveau via *Tyt II Intranet* ideeën verzameld. De één wilde dimlantaarns voor de hondenuitlaatplaatsen, de ander een ontbijtservice voor schoolgaande kinderen met tweeverdienende ouders, weer een ander een wijkvideofoon voor alle 50plussers. Vervolgens kon iedere bewoner thuis achter zijn PC zijn 100 Persoonlijke Bonuspunten verdelen over deze ideeën. Waarbij het natuurlijk wel de kunst was om strategisch te werk te gaan, want wie snel door zijn punten heen was, kon ook niet meer zijn stempel drukken op het *Digitale Wijk Prik- en Beslisbord*. Het gevolg was dat iedereen elkaar bestookte met argumenten om de bonuspunten toch vooral voor dát ene idee in te zetten.

‘...daar ben jij het toch ook mee eens?’ Even moest Wouke flink haar best doen om er achter te komen waar Diederik het over had, zo was ze in haar eigen gedachten verzonken geweest. Gelukkig bracht hij haar zelf bij de les. ‘Voor ons is het financieel echt een brug te ver om die anti-drugspoortjes alleen te realiseren.’ O ja, de drugspoortjes. Met Diederik was ze van mening dat die er gauw moesten komen bij de Jongeren Opvang Plekken. Net als in Tytsjerksteradiel II liep het ook in haar wijk de laatste tijd de spuigaten uit. Het wijkvaderproject had er helaas geen eind aan kunnen maken. Dus moest de elektronica te hulp geroepen worden om de voorkomen dat de drugsoverlast in Tytsjerksteradiel grootstedelijke stadswijkdimensies zou aannemen. Gelukkig had het *Digitale Wijk Prik- en Beslisbord* duidelijk laten zien dat veel wijkbewoners actie wilden. In Tytsjerksteradiel II zat volgens Diederik een bedrijfje dat de poortjes wel kon ontwikkelen. ‘Laten ze er maar direct mee aan de slag gaan’, zei Wouke. ‘We hebben er het geld voor en de mensen willen het. Vroeger liep zoiets over tal van bureaucratische schijven, nu kunnen wij als Wijkmeesters tenminste zelf knopen doorhakken. Jij hebt vast...’

Een hoge pieptoon onderbrak haar ruw. Het plasmascherm in de kamer lichtte op. Ze draaide zich een kwartslag en zag levensgroot Douwe Fokkema in beeld. De doorgaans goedlachse straatmeester uit de Tjalling Haismastrjitte in Tytsjerksteradiel III keek dit keer somber.

‘Goedemorgen, Douwe, er zijn toch geen problemen?’ ‘Dacht ik wel, Wouke. Ik heb hier vijf bewoners, die laaiend zijn over de sloop van een oude boerenschuur. Een half uur geleden arriveerde er een bulldozer om het ding omver te schuiven. Volgens die vijf mensen hier is het een bouwwerk van historische waarde, dat absoluut niet tegen de grond mag. Ze willen dat jij als wijkmeester het sloopwerk acuut laat stopzetten.’

‘Okay, Douwe, geef dat sloopbedrijf namens mij opdracht om het werk te staken. Ik kom vanmiddag zelf een kijkje nemen, dan heb ik ondertussen ook het dossier kunnen lezen.’ Douwe knikte, het scherm doofde.

‘Er is nog iets waar we het even over moeten hebben, Diederik’, vervolgde ze. ‘Hoe zit het eigenlijk met de afvloeiingsregeling van de leerkrachten van onze zwarte school? Je weet dat de wijkbewoners van Tytsjerksteradiel III hebben besloten de school te sluiten. Er zaten ook nogal wat kinderen uit jullie wijk op. Maar de school stond nu eenmaal op ons grondgebied, dus jullie konden daarover niet meebeslissen. Twee leerkrachten komen uit Tytsjerksteradiel II. Kunnen jullie ze herplaatsen? Je weet dat we bij het Rijk niet meer hoeven aan te kloppen sinds de invoering van de Wet Experimenteel Wijkbeheer- en bestuur. We moeten ook op dit punt zelf onze broek ophouden.’

‘Daar heb ik nog niet zo over nagedacht’, antwoordde Diederik handig. ‘Ik zal in ieder geval een discussiegroep hierover opstarten op ons Wijkprikbord. Sinds de landelijke partijen op wijkniveau niet veel meer voorstellen, kunnen we daar niet meer op terugvallen. We zullen toch echt onze eigen boontjes moeten doppen.’

‘Wouke, als jij niet meer punten hebt, wil ik het nog even met je hebben over de adoptie van Bilgaard’. Diederik keek nogal somber. ‘Je weet wel, die wijk die vroeger tot de gemeente Leeuwarden behoorde. Er zijn daar nogal wat problemen met integratie. Wijkmeester Janny Oudega van Bilgaard belde me vorige week dat ze met de handen in het haar zitten. Ze hebben echt te weinig geld om hun integratieplannen uit te voeren. Kunnen wij gezamenlijk niet wat doen?’

Diederik keek haar verwachtingsvol aan. Wouke wist dat hier een gevoelig punt werd aangekaart. In Tytsjerksteradiel III bestond niet veel animo om zich met buitenwijkse problemen bezig te houden. Toch vond ze, dat ze – al was het maar vanwege haar sociaal-democratische roots – iets moest doen. ‘We kunnen natuurlijk ons gezag als Wijkmeesters in de strijd werpen’, opperde ze. ‘Tenslotte zijn er altijd mensen die wel over het wijkhekje willen kijken. Zullen we op het *Digitale Wijk Prik- en Beslisbord* onze bewoners oproepen om één middag in de maand een handje te helpen in Bilgaard? Met die nieuwe snelbus van ons ben je er binnen acht minuten. Ik vind wel dat Bilgaard dan ook wat terug moet doen. Misschien kunnen er wat Bilgaarders komen helpen in ons Wijkgezondheidscentrum bij de methadonverstrekking.’

‘Hartstikke goed, Wouke, op die manier kunnen we als Wijkmeesters ook wat schaven aan ons sociale profiel. Dat lijkt me in het zicht van onze herverkiezing in januari geen slechte zaak.’

‘Okay, kunnen we afronden, Diederik? Ik moet namelijk nog een hoop doen aan mijn speech voor het SP-congres, overmorgen in Oss.’ ‘O ja, da’s waar ook, die bestaan veertig jaar, hè? Waarom hebben ze jou eigenlijk gevraagd, je bent toch geen SP’er?’ ‘Welnee,’ lachte Wouke, ‘maar zij zijn nou eenmaal de partij die destijds de wijken ontdekte. Ze willen van mij weten hoe onze ervaringen in Tytsjerksteradiel III zijn. Ik denk dat ze wel gecharmeerd zullen zijn

van ons democratische wijksysteem. Want dáár gebeurt het uiteindelijk toch allemaal. Ik weet wel dat de Haagse politici nog wel wat lijnen uitzetten, maar je ziet dat dat de laatste jaren toch behoorlijk afgenomen is. ‘Straatsburg’ is veel belangrijker geworden, daar wordt zowat 30 procent van alle beslissingen genomen. Aan de andere kant zie je de opmars van de wijkdemocratie. Als ons experiment straks een definitieve status krijgt, zal het zich als een olievlek over ons land verspreiden. Ik voorspel dat de wijken op den duur wel 60 procent van alle beslissingen zullen nemen. Als je het achteraf bekijkt, heeft dat idee uit de jaren ’10 om nou echt eens in te gaan zetten op ‘democratie vanuit de wijken’ heilzaam gewerkt. Na Pim was er natuurlijk ook een vruchtbare bodem voor zoiets, de bestuurlijke machinerie was volkomen verzand. Ontmanteling van de Haagse bureaucratie kan heel veel energie en geld vrijmaken, die we beter in de wijken kunnen steken. Dat de landelijke partijen fors aan betekenis hebben ingeboet, vind ik persoonlijk niet erg. Het gaat er mij vooral om dat we onze zaakjes in de wijk goed op orde hebben. Daar hebben we geen filialen van de landelijke partijen voor nodig.’

‘Ik ben het met je eens, Wouke, maar ik heb soms wel het gevoel, dat in ons systeem de slimste lobbyisten en de grootste schreeuwers de boventoon voeren. En ik blijf me ergeren aan de kortzichtigheid van onze wijkbewoners, die dat Tytsjerksteradiel III van jou haast als een ver buitenland beschouwen. Dat brengt me gelijk op die parkeergarage. Heb jij...’
‘Diederik, doen we dat punt komende donderdag even? Ik ga nu mijn ronde doen langs de straatmeesters. Ik zag vanochtend dat er ook nog twaalf mailtjes van wijkbewoners zijn binnengekomen. En die speech voor het SP-congres moet ook nog af. Ik kan zaterdag de oude Jan Marijnissen toch niet teleurstellen?’